

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Babiakovej, CSc. a členov senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a Mgr. Petra Melichera, v právnej veci žalobcu **V. V.**, bytom H. X., K. - B., zastúpený advokátom J. M. B., so sídlom Š. X., K., proti žalovanému: **Krajský stavebný úrad v Košiciach**, Komenského 52, Košice, za účasti: **1./ I. J. T.**, bytom H. X., K. - B., **2./ M. V. T.**, bytom tamtiež, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 2009/01232 z 19. novembra 2009, o odvolaní žalobu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/20/2010 – 66 z 18. novembra 2010, jednohlasne, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/20/2010 – 66 z 18. novembra 2010, **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Košiciach zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 2009/01232 zo dňa 19.11.2009, ktorým zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie Mesta Košice, pracovisko Košice – Juh, č. MK-08/226907-05/IV, A/2009/02926-03/IV zo dňa 14.9.2009 o dodatočnom povolení stavby „stavebné úpravy samostatne stojaceho rodinného domu“, súp. č. X. na pozemku parc.

č. X. v k.ú. K. - B., a „budova garáže“ na pozemku parc. č. X. v k.ú. K. - B. (podľa geometrického plánu č. X. z 16.1.2009, overeného správou katastra Košice dňa 19.1.2009 pod. č. X. - parc. č. X. – zastavaná plocha – samostatne stojaca garáž o výmere 22 m² v k. ú. K. - B.). V odôvodnení rozsudku krajský súd uviedol, že vydaniu rozhodnutia o dodatočnom povolení stavby predchádzalo zistenie stavebného úradu, že ich povolenie nie je v rozpore s verejnými záujmami chránených zákonom č. 50/1976 Zb. stavebným zákonom (ďalej len „stavebný zákon“). Stotožnil sa s právnym názorom oboch úradov, že clonenie pohľadu a výhľadu na dom nie je predmetom úpravy stavebného zákona a vykonávacích právnych predpisov k nemu a že správne prihliadli administratívne orgány na clonenie len podľa právnych predpisov a technických noriem a požiadaviek na výstavbu, teda clonenie obytných miestností. Podľa súdu preto správne orgány nepochybili, keď zamietli žalobcove námietky v konaní o dodatočnom povolení stavieb ako neopodstatnené a vydal rozhodnutie o dodatočnom povolení stavieb, ktoré podľa súdu neobmedzili ani neohrozili žalobcove práva vo väčšom rozsahu oproti pôvodnému stavu vyplývajúceho z územného rozhodnutia o umiestnení stavby. Zároveň krajský súd uviedol, že zo žalobcovými námietkami vznesenými po zákonnej dvojmesačnej lehote sa nezaoberal. O trovách konania rozhodol súd tak, že ich žalobcovi pre neúspech v konaní nepriznal.

Proti predmetnému rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, domáhajúc sa jeho zmeny tak, aby bolo žalobe vyhovené a zrušil rozhodnutie žalovaného správneho orgánu a vec mu vrátil na ďalšie konanie, a to z dôvodu, že krajský súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedol, že jeho právam sa nedostalo náležitej ochrany a to tým, že žalovaný a ani prvostupňový správny orgán nevykonali postup v súlade s stavebným zákonom. Podľa jeho názoru nebola riadne zdokumentovaná potreba výmeny krovu strechy. Podľa jeho názoru jedine porovnanie súčasnej strechy s pôvodnou strechou mohlo slúžiť k odbornému vyjadreniu o prípadnom zásahu do jeho práv a bez takého zdokumentovania nemohli stavebné úrady vo veci rozhodnúť. Namietal, že k jeho námietkam vzneseným v stavebnom konaní sa neviedlo miestne šetrenie. Jeho námietka „clonenie jeho rodinného domu“ nebola na mieste samom stavebným úradom skúmaná. Vysvetlenie, ktoré v tejto veci dali stavebné úrady a ktoré si osvojil aj krajský súd sú pre neho neprijateľné. Problematiku clonenia podľa žalobcu umocňuje aj zastrešenie pôvodnej garáže sedlovou strechou o rozmere 34 m², ktorá bráni vo výhľade (cloní) z jeho rodinného domu, resp. na jeho rodinný dom z ulice. Tento stav v minulosti neexistoval, nakoľko existovali dohody

s bývalými vlastníkami, resp. boli relevantné s územným plánom. Podľa jeho názoru územný plán MČ B. s výstavbou altánku nerátal a jeho námietke o clonení ako imateriálnej imisii sa právna ochrana v tomto konaní neposkytla. Nedostatok skúmania rozsahu clonenia mal byť podľa jeho názoru dôvodom zrušenia napadnutého rozhodnutia a vrátenia stavebnému orgánu na nové konanie. Poukázal na nález ÚS SR III. 341/07 podľa ktorého sa ústavný súd vyjadril v tom zmysle, že možnosť a povinnosť odkloniť sa od doslovného výkladu právnej normy je možné vtedy, ak sa sleduje zmysle a účel zákona. Poukázal, že jeho námietkam nebola poskytnutá ochrana v súlade s § 137 ods. 2 stavebného zákona a § 127 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Domnieva sa, že ide o imisiu vyvolanú stavebnou činnosťou.

K podanému odvolaniu sa vyjadril žalovaný a stavebníci konania. Žalovaný navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť s tým, že sa pridržiaval svojho vyjadrenia podaného k žalobe s tým, že sa nepotrebuje vyjadriť k osobným pocitom žalobcu z priebehu ústneho pojednávania. Stavebníci k odvolaniu žalobcu uviedli, že ide o súkromné názory žalobcu, ku ktorým sa nebudú vyjadrovať a považujú rozsudok z 18.11.2010 za správny a nemenný.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 246c ods. 1, veta prvá O.s.p. v spojení s § 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo (podľa § 246c ods. 1, veta prvá O.s.p. v spojení s § 211 a nasl. O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.supcourt.gov.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený 18. augusta 2011 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p.).

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb.

Úlohou krajského súdu v predmetnej veci bolo postupom podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku preskúmať zákonnosť postupu a rozhodnutia žalovaného správneho orgánu, ktorým potvrdil prvostupňové rozhodnutie Mesta Košice, pracovisko Košice – Juh, č. MK-08/226907-03/IV A/2009/02926-03/IV zo dňa 14.9.2009, **ktorým bola dodatočne povolená stavba** „stavebné úpravy samostatne stojaceho rodinného

domu“ na pozemku parc. č. X. v k.ú. K. – B. a „budovy garáže“ na pozemku parc. č. X., podľa geometrického plánu č. X. zo 16.1.2009 na pozemku X., k.ú. K. - B.

Konanie o dodatočnom povolení stavby upravuje § 88a stavebného zákona.

Podľa § 88a ods. 1 stavebného zákona, ak stavebný úrad zistí, že stavba bola postavená bez stavebného povolenia alebo v rozpore s ním, začne z vlastného podnetu konanie a vyzve vlastníka stavby, aby v určenej lehote predložil doklady o tom, že ***dodatočné povolenie nie je v rozpore s verejnými záujmami chránenými týmto zákonom, najmä s cieľmi a zámermi územného plánovania a s osobitnými predpismi.*** Ak bola stavba začatá bez právoplatného stavebného povolenia, ktoré už bolo vydané, stavebný úrad posúdi súlad s verejnými záujmami na základe záväzných stanovísk podľa § 140b a podkladov predložených v stavebnom konaní.

Podľa § 88a ods. 4, 7 stavebného zákona v rozhodnutí o dodatočnom povolení stavby stavebný úrad dodatočne povolí už vykonané stavebné práce a určí podmienky na dokončenie stavby alebo nariadi úpravy už realizovanej stavby. Na konanie o dodatočnom povolení stavby sa primerane vzťahujú ustanovenia § 58 až 66.

Účelom konania o dodatočnom povolení stavby je vlastne dodatočné zhojenie závažnej vady, ktorou je prvotné vedomé ignorovanie zákona zo strany stavebníka, pod podmienkou ***preukázania skutočnosti, že ďalšia existencia nepovolennej stavby nie je v rozpore s verejnými záujmami.*** Dôkazné bremeno je na vlastníčkovi stavby, keďže sa dopustil porušenia zákona.

Z podkladov súdneho spisu, vrátane administratívneho spisu žalovaného, je zrejmé, že správne orgány v posudzovanej veci na základe skutkových zistení dospeli k záveru, že pre dodatočné povolenie horeuvedenej stavby boli splnené zákonné podmienky. Tento ich záver je aj podľa názoru odvolacieho súdu vecne správny, nakoľko si preň zadovážili dostatok skutkových pokladov, aby mohli vo veci rozhodnúť a v konaní nebola zistená taká vada, ktorá by mala vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

Predpokladom úspešnosti stavebníka v konaní o dodatočnom povolení stavby v zmysle citovaného ustanovenia § 88a ods. 1 stavebného zákona je preukázanie skutočnosti, že ***dodatočné povolenie nie je v rozpore s verejnými záujmami chránenými týmto zákonom.***

V preskúmvanej veci sa správne orgány dostatočne vysporiadali s argumentáciou žalobcu, ktorý v priebehu celého stavebného konania namietal clonenie výhľadu zo svojej stavby, resp. na svoju stavbu z ulice, ktorá mala byť spôsobená tým, že došlo k zastrešeniu balkóna a zastrešeniu garáže sedlovou strechou, ktorej vlastníckmi sú stavebníci.

V tomto smere, podľa názoru senátu najvyššieho súdu, administratívne orgány ako aj stavebníci doložili všetky potrebné doklady, z ktorých bolo zrejmé, že stavba stavebníkov, spočívajúca v stavebných úpravách samostatne stojaceho rodinného domu (strecha s prekrytím balkóna) a budovy garáže (prekrytie garáže šikmou strechou) neodporuje stavebnému zákonu a nie je v rozpore s verejným záujmom chráneným zákonom, čoho dokladom boli aj vyjadrenia dotknutých orgánov k dodatočnému povoleniu, teda z územným plánom zóny K. – B. a že stavba je v súlade s ust. Stavebného zákona a vykonávacích predpisov k nemu (Vyhl. MŽP SR č. 453/2000 Z.z. a Vyhl. MŽP SR č. 532/2002 Z.z.). Teda, že boli splnené zákonné podmienky pre postup v zmysle citovaného ustanovenia § 88a stavebného zákona pre dodatočné povolenie stavby – stavebným úpravám strechy na samostatne stojacom rodinnom a zastrešení samostatne stojacej garáže sedlovou strechou. Stavebný úrad aj žalovaný sa zaoberal námietkami žalobcu spočívajúcimi v tienení, resp. clonení jeho rodinného domu, ktoré však nebolo možné posudzovať podľa STN 73 4301, ktorou sa upravuje clonenie a tienenie okien a obytných miestností, nie však stavieb ako takých, ako aj bránenie výhľadu zo stavby na ulicu a opačne.

Najvyšší súd poukazuje, že úlohou súdov v správnom súdnictve preskúmava zákonnosť rozhodnutia a postupu správnych orgánov predovšetkým v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe. (t. j. v medziach žaloby). Rozsahom tvrdení uvedených v žalobe je súd viazaný a nemôže ho prekročiť. Teda v správnom súdnictve platí koncentračná zásada, keď žalobca môže žalobné dôvody síce rozširovať, dopĺňať a meniť, avšak len do konca lehoty na podanie žaloby, ktorá je dvojmesačná a začína plynúť podľa § 250b ods. 1 OSP a za použitia § 250h ods. 1 OSP. Súd nevyhľadáva za účastníka (žalobcu) konkrétne dôvody nezákonnosti rozhodnutia správneho orgánu, ktoré podľa § 249 ods. 2 OSP majú tvoriť obsah žaloby a určovať rozsah preskúmvania zákonnosti rozhodnutia súdom, ktorým je podľa § 250h OSP viazaný. Z ustanovenia § 249 ods. 2 OSP vyplýva zásada *iudex ne eat ultra petita partium* (sudca nech nejde nad návrhy strán), ktorú musí súd zásadne aplikovať vo všetkých veciach, v ktorých preskúmava na základe podanej žaloby zákonnosť žalobou napadnutého

rozhodnutia. Rozsahom a dôvodmi žaloby nie je súd viazaný iba v prípade, ak zrušuje rozhodnutie správneho orgánu podľa § 250j ods. 3 OSP, vtedy pri preskúvaní zákonnosti a postupu správneho orgánu súd prihliadne len na tie vady konania pred správnym orgánom, ktoré mohli mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

Ak žalobca poukazuje na skutočnosť, že postupom správnych orgánov mu bola odňatá možnosť ochrany jeho práv, musí uviesť, pri ktorom procesnom úkone sa tak malo stať, aké vyjadrenia chcel v priebehu správneho konania uplatniť a čo je dôsledkom znemožnenia ich uplatnení, teda aké subjektívne právo žalobcu malo byť v tejto súvislosti porušené a musí tak urobiť v zákonom stanovenej lehote. Žalobca tak mohol urobiť najneskôr 26.1.2010, kedy mu uplynula dvojmesačná lehota na rozšírenie žalobných dôvodov. Po tejto lehote súd na jeho dôvody nemohol prihliadnuť. Správne teda krajský súd v rámci koncentračnej zásady platnej v správnom súdnictve súd nemohol prihliadať na tie námietky vznesené žalobcom, ktoré boli podané po zákonnej dvojmesačnej lehote.

Odvolačný súd zdôrazňuje, že nie je možné pripustiť taký výklad zákona, ktorým by správny orgán svojvoľne znevýhodňoval, resp. naopak zvýhodňoval niektorého z účastníkov stavebného konania. Úlohou stavebných orgánov v administratívnom konaní je striktne postupovať v súlade s ústavou a zákonmi pri vydávaní svojich rozhodnutí a to v súlade s princípmi právneho štátu zaručeného podľa čl. 1 ústavy, t.j. princíp právnej istoty a rovnosti. Tento spočíva okrem iného v tom, že všetky subjekty práva môžu odôvodnene očakávať, že príslušné štátne orgány budú konať a rozhodovať podľa platných právnych predpisov, že *ich budú správne vykladať a aplikovať* (napr. II. ÚS 10/99, tiež II. ÚS 234/03). Rešpektovanie princípu právnej istoty a rovnosti účastníkov musí byť prítomné v každom rozhodnutí orgánov verejnej moci, a to tak v oblasti normotvornej, ako aj v oblasti aplikácie práva, keďže práve na ňom sa hlavne a predovšetkým zakladá dôvera občanov, ako aj iných fyzických osôb a právnických osôb k orgánom verejnej moci (IV.ÚS 92/09).

Nakoľko námietky vznesené žalobcom do zákonom stanovenej dvojmesačnej lehoty, teda do 26. januára 2010 neboli dôvodné, teda námietka spočívajúca v clonení vo výhľade z jeho domu na ulicu a naopak a administratívne orgány sa s touto jeho námietkou vysporiadali v svojom rozhodnutí tak, že ju ako nemajúci oporu v zákone a teda nedôvodnú zamietli. Aj odvolací súd nezistil v tomto rozhodnutí žiadny rozpor so stavebným zákonom

a vykonávacími predpismi k zákonu a preto rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 a 2 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd SR podľa § 246c ods. 1 veta prvá OSP v spojení s § 224 ods. 1 OSP a § 250k ods. 1 OSP tak, že neúspešnému žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Žalovanému náhrada trov konania neprináleží zo zákona.

P o u ě n í e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok n i e j e prípustný.

V Bratislave 18. augusta 2011

JUDr. Eva Babiaková, CSc., v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :

Dagmar Bartalská